

Пам'ятайте про Україну!

Чикаго готується до Тижня Поневоленних Націй

Чикаго. — Відзначення Тижня Поневоленних Націй відбудеться тут в неділю, 20-го липня в "Українському Селі". Збірка відбудеться о год. 10:45 перед катедрою св. о. Миколая. Після збірки буде відправлена Архирейська Служба Божа. Відтак відбудеться похід від катедри до собору св. Володимира і Ольги, де представники поневоленних націй та урядові чиновники візьмуть участь у відповідній програмі.

Відбулися Загальні збори КЛК

Нью Йорк. — В п'ятницю, 13-го червня 1986 року, відбулися тут у приміщеннях Українського Інституту Америки чергові Загальні збори Карпатського Лещетарського Клубу. Після звіттування членів Управи за протеклу працю, переобрано Управу Клубу у незмінному складі, а це: Володимир Гнатівський — голова, Орест Кизик — заступник, Люба Вишницька — писар, Стефан Галкевич — скарбник, Олександр Попович — голова тенісної ланки, Юрій Попель — голова лещетарсь-

Український фестиваль знов відбудеться на „Верховині“

Глен Спей, Н. Й. — Як і в минулих роках Український Братський Союз влаштує 11-ий Український фестиваль тут на оселі „Верховина“, який відбудеться в дні 18-го, 19-го і 20-го липня ц.р. та в ньому візьмуть участь численні музичні і танцювальні ансамблі. В цьогорічній програмі візьмуть участь учасники табору народних танків маестро Рому Прийми-Богачевської. Крім них виступлять співаки, музиканти і танцюристи не лише з Америки, але також з Канади. З Монреалю приїдуть оркестра „Веселка“ і вокальна група „Чемшица“. В суботу, 19-го і у неділю, 20-го липня на сцені виступлять: танцювальний ансамбль „Явір“, Р. Кагут і „Буря“ з Торонто і популярний співак Алекс Голуб з Нью Йорку.

У виданні Колегії Кестона задали про українців

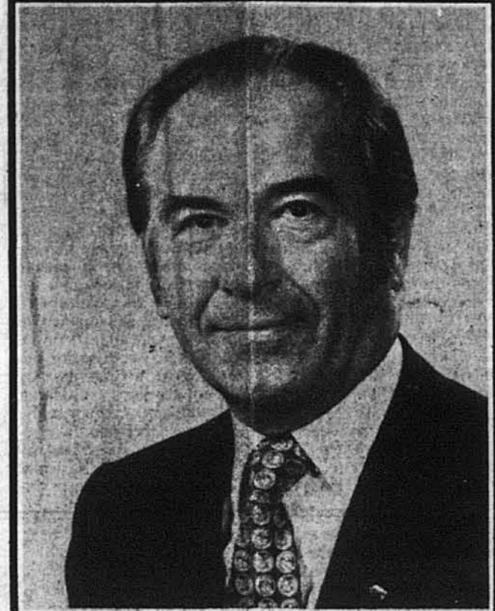
Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — „Keston News Service“, видання Колегії ім. Кестона, що досліджує релігію у Східній Європі, помістило три статті про українців у травневому числі. У статті п.з. „Різні реакції на Чорнобиль“ болюється підкреслює прохання Патріарха і кардинала Мирослава Любачівського, щоб совети дозволили церковним допомогам організації допомогти жертвам. Іншими поміщеними статтями є „Відновлена Хроніка Української Католицької Церкви доходить на Захід“ і „Скалич хворіє у Пермському таборі“, про

На Одумівській оселі „Київ“...

Акторд. Н. Й. (О.Ш.). — Знову серед Кетсильських гір залунала українська пісня, молодічний сміх, гамір переплітаючись з завзятістю праці таборового життя. У суботу, 28-го червня ц.р. на одумівській оселі „Київ“ розпочався літній сезон таборування. Житлові приміщення для таборників заздалегідь були відповідно приготівані старшими одумівцями. В перших двох тижнях (28-го червня — 12-го липня) відбувається табір виховників Юного ОДУМ-у. Учасники цього табору — це одумівці віком від 15-ти років життя, яких рекомендує Управа Філії ОДУМ-у. В цьому році в цьому таборі є 20 учасників. Команда табору складається виключно з осіб, які попередню успішно закінчили дворічні, такого роду табори. Цей 20-ий табір виховників Юного ОДУМ-у присвячений 10-літньому заснуванню Української Гельсінкської Групи в Україні. Командантом табору є Наталя Павленко, СВУ, заступником — Олександр Непрель СВУ, писарем — Іван Китаастий, старший бунчужний — Андрій Смих, старшою бунчужною — Світлана Ліщина. Програма табору включає гурткіри практичного характеру (таборування, мандрівництво, перша допомога тощо) і теоретичного характеру (ідеологія й історія ОДУМ-у, українська преса, церковне, суспільно-громадське і політичне жит-

ПОМЕР СЕН. ПАВЛО ЮЗИК, ГОЛОВНИЙ ДИРЕКТОР УНСОЮЗУ ДЛЯ КАНАДИ І ВИЗНАЧНИЙ ГРОМАДЯНИН

Оттава. — Тут, о годині 9:15 вечора, в середу, 9-го липня, від тяжкої хвороби у шпиталі помер сенатор Павло Юзик, один з найважливіших канадсько-українських діячів за час майже столітнього поселення українців у цій країні, на 73-му році життя.

Сен. сен. Павло Юзик

Сенатор Павло Юзик особливо активно працював також на форумі Українського Народного Союзу, в якому був заступником головного предсідника УНС для Канади в роках 1970-74, а з 1974 року — головним директором УНСоюзу для Канади.

Заслуги сен. П. Юзика для Канади й України величезні. Це він, ставши третім з черги сенатором-українцем в канадському парламенті 23 роки тому, невтомно й неухильно служив справі оборони України без страху й без догани, будучи одним з найдіяльніших членів Комісії Людський Права при ООН та бувши архітектором політики багатокультурності в Канаді, в країні, де найкраще й наповніше через те виявляв себе українське поселення.

Народився св.п. сенатор Юзик в Пінто, Саскачеван, у родині піонерів — українців Мартина і Катерини з

манітних ділянках творчого себевиная, від політичного активного zaangażування як голова Прогресивно — Консервативного Клубу, через церковну діяльність і до мистецької, дирижуючи хорами й оркестрами. Попри всі ці бурхливі зайняття П. Юзик, хоч математик по професії, все більше цікавився науковою історичною працею і пише як голова Манітотського Історичного Товариства підставу працю: „Україно у Манітоті“. За цією книжкою пішли численні інші. Зацікавлення славистикою та історією Східної Європи скеровує св.п. П. Юзик на дальші студії і він здобуває звання магістра, а згодом докторат з історії, що його найбільше цікавила, в той спосіб торуючи йому шлях до вершин у канадській політиці, яких досяг перед ним мало який українець.

Покійний залишив в смутку дружину Марію, з дому Багнюк, дочку Євангеліну Дзуравець, Вікторію Карпак і Віру Стельмах з мужьями і дітьми, сина Теодора, сестру Марію Бравну та братів Михайла й Івана. Похорони назначено на понеділок, 14-го липня ц.р.

Помер адмірал Г. Ріковер, батько нуклеарної флотії

Вашингтон. — У вівторок, 8-го липня 1986 року, помер на 86 році життя адмірал Гаймон Г. Ріковер, що його популярно називали батьком нуклеарної морської флотії З'єднаних Стейтів Америки. Він помер у своєму домі в Арлінгтоні, Вірджинія.

Г. Ріковер

Адм. Г. Ріковер служив старшиною морської воєнної флотії 63 роки і, не зважаючи на його часто контрверсійні заяви і критичну бюрократичну систему в Департаменті флотії, він користувався великою популярністю і т.п. Ці виставки можна побачити в суботу і неділю. Будуть продаватися також українські страви.

У 1950-их роках, з його допомогою і заходами, ЗСА побудували перший великий підводний човен з нуклеарною поїгнною силою, який тодішній секретар флотії Ден Кімбелл назвав „одним з найкращих досягнень в історії воєнної флотії ЗСА“. Військові спеціалісти і політичні спостерігачі одностайно заявляють, що Ріковер ніколи не зважав на те, що про нього думаютть інші особи, чи навіть члени Уряду, якщо він був переконаний у слушності свого діла. З цього приводу він зустрічався в житті з багатьма неприємностями персонального характеру, включно з тим, що деякі військові адмірали не вважали Ріковера компетентною особою і вимагали від

Уряду послати його на емеритурі проти волі адмірала.

У пізніших роках адм. Г. Ріковер зрозумів, що його активна роль у воєнній флотії ЗСА закінчилась з приходом до і введенням нових видів кораблів з новою технологією.

Президент Роналд Реген і колишній президент Джиммі Картер, який, до речі, служив у морській флотії під командуванням Ріковера, віддали належне адміралові і вказали на його заслуги перед Америкою.

Також теперішній секретар флотії Джон Ф. Ліман, який послав Ріковера на пенсію проти його волі в 1982 році, з пошаною висловив про заслуги адмірала, кажучи, що він був немовби помістом між старою і новою добою у воєнній флотії ЗСА. Ріковера шанували і поважали також президенті Річард Ніксон, Джералд Форд та інші.

Адмірала поховано в усіма почестями на Арлінгтонському цвинтарі у військовій секції.

З'їзд Байроїтської ГІМНАЗІЇ У ГЛЕН СПЕЙ

Глен Спей, Н. Й. — Організаційний Комітет Байроїт повідомляє членів професорського збору та колишніх учнів, що з'їзд Байроїтської гімназії відбудеться в дні 13-го і 14-го вересня ц.р., тут на оселі УБСоюзу, у програмі: „Пригадаймо Байроїт“, бенкет і забава. До танців приграватиме оркестра Б. Грінка. За ближчими інформаціями слід телефонувати на число (609) 784-2378 або (201) 287-0635.

У СВІТІ

ЙОРДАНІЯ ЗАКУПИЛА певну кількість советської зброї, зокрема протилетунських ракет тому, що король Гуссейн не міг дійти до порозуміння щодо закупу зброї з урядом З'єднаних Стейтів Америки. Обидва палати Конгресу і жидівське „лаббі“ у Вашингтоні не допускають до продажу зброї для заприязнених з Америкою арабських країн, намагаючись таким способом допомогти Ізраїлеві уникнути ще одної війни з сусідніми арабськими країнами. Політичні спостерігачі й аналітики сумніваються чи така тактика Ізраїля, жидівського „лаббі“ і американського Конгресу який радше дивиться на голоси виборців як на інтереси Америки в світі, є корисною для ЗСА, які вже починають втрачати популярність на Близькому Сході. Доказом такого спаду популярності є застий у мирових переговорах і підписання договору арабів з Ізраїлем.

СИНОД АНГЛІКАНСЬКОЇ Церкви, який відбуває свої наради в Йорку, Великобританія, поки що відложив пропозицію голосування над справою допущення жінок на священстві, бо таке голосування могло б причинитись до розколу в Церкві, яка на протязі 450 літ висвячувала тільки чоловіків, не зважаючи на раніші спроби змінити цей стан в Церкві в користь зрівняння жінок з чоловіками. Свого часу також Папа Іван Павло II, закликав списокот Англійської Церкви не робити змін у цій справі, бо тоді переговори про з'єднання цих двох Церков в одну стануть неможливими з огляду на канонічні різниці.

КУБА БІЛЬШЕ НЕ ВИМАГАЄ від З'єднаних Стейтів закриття радіостанції „Марті“, як передумови для продовження переговорів і підписання договору про нормалізацію еміграції між Кубою і ЗСА. Натомість режим Фіделя Кастро вимагатиме у переговорах з представниками ЗСА, які вже розпочалися в Мехіко Сіті, що Куба має право передавати свої радіопередачі англійською і іспанською мовами на середніх хвилях, щоб таким способом давати „речеві відповіді“ на закиди зроблені „Голосом Америки“ і радіо „Марті“. Поки що не відомо чи Державний департамент ЗСА погодиться з пропозицією Куби. В кожному разі американська делегація не отримала ще жадних нових інструкцій в цій справі.

В ЙОРДАНІЇ РОЗПОЧАВСЯ, а зглядом поглибився конфлікт між королем Гуссейном і Ясіром Арафатом, лідером Палестинської Визвольної Організації. Обидва лідери намагаються прихилити на свою сторону арабів із західного берега ріки Йордан і за право говорити в їхньому імені на міжнародних конференціях та переговорах з Єгиптом, Ізраїлем і З'єднаними Стейтами Америки. Арабські лідери і головне командування ізраїльської армії кажуть, що ПВО все ще має більше впливу на місцеве населення, але впливи короля Гуссейна зростають з кожним тижнем.

ПРАЦІВНИКИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ безпеки в Південно-Африканській Республіці, користуючись судовим дозволом, зробили обшук в біої південноафриканської Ради Церков, яка, на думку ур „еховус“ в себе не тільки загрозливі революціонери, але явсь документальний матеріал руху спротиву. Крім того провідні церковні діячі є головними речниками руху проти політики апартеїду. Поліція забрала деяку частину документів, які були закаваліфковані до політичної літератури і не мали нічого спільного з Церквою чи релігійним життям. Очевидно, представники Ради Церков максимально використали втручання поліції в їхні справи і свій погляд з'ясували закордонним кореспондентам з надією, що вони розголосять цю справу і тим самим кинуть ще одну тіль відповідальності на уряд білої меншости.

ОЗБРОЄНА ГРУПА ЛЮДЕЙ, правдоподібно перуанські маоїсти, заатакували приміщення советської амбасаді у столиці Перу Ліма машинними кісами і гранатами. Одна з гранат вибухла в руці перуанця і він загинув вже на подвір'ї советської амбасаді. Декількох партизанів зловили поліціянти, а двох поранених відвезли до місцевого шпиталю під охороною поліції. Досі ніхто не взяв на себе відповідальності за напад на амбасаду СССР і не пояснив з якою метою ця атака була переведена. Советський Союз є головним постачальником зброї для Перу і місцеві противники уряду, зокрема маоїсти, не задоволені таким станом.

НАКОПИЧЕННЯ СОВЕТСЬКОЇ ЗБРОЇ В НІКАРАГУА ВІКЛИКАЄ ТРИВОГУ

Манагуа, Нікарагуа. — Некомуністичні дипломати і військові спостерігачі, а також розвідчі чинники задоволені великим накопиченням різномодної зброї, включно з так званими „повітряними кораблями“, тобто найновішими советськими гелікоптерами, які вживаються советськими військами у боротьбі з афганськими антикомуністичними повстанцями.

На протязі двох останніх місяців, — кажуть дипломати, — Советський Союз доставив кілька наворотами масу зброї до Нікарагуа, не відомо для якої цілі. Сандіністи пояснюють, що вони готуються до оборони перед агресією З'єднаних Стейтів Америки, яка, нібито підготовляється у Вашингтоні. Офіційні особи Адміністрації президента Роналда Регена назвали цей закид сандіністів „схворою уявою“ промосковських елементів в Манагуа, які взялися, спільно з Кубою, експортувати до інших центральноамериканських країн не тільки революційні ідеї, але також у практичному зміслі, советську зброю, частина якої попадає також до Ель Сальвадору для тамошніх марксистських партизанів.

Військові спостерігачі кажуть що вони нарахували принаймні 15 нових советських літаків типу МіГ-21, доставлених до Нікарагуа на протязі зазначених двох місяців, а також таку ж, або

більшу кількість гелікоптерів типу Мі-17. Центральна американська розвідка агенція передбачає, що сандіністи пригтовляються до головної офензивы проти „контрас“, тобто проти антикомуністичних повстанців, ді яких підтримує Уряд ЗСА і багато приватних організацій у цілому світі.

У зв'язку із збільшенням доставки советської зброї до Нікарагуа, зокрема джетів і гелікоптерів, головне командування „контрас“ просило в ЗСА доставити протилетунські ракети і гармати, бо в протинному випадку вони будуть виставлені на сильну атаку сандіністського летунства. До речі, доставленими літаками керують советські пілоти і командування „контрас“ каже, що воно має для цього достовірні докази, а також переловленого советського „дорадника“, який працює в Нікарагуа вже від довгого часу.

Речник нікарагуанського уряду Мануель Еспіноза заявив кореспондентам, відповідаючи на запитання достави літаків, що йому нічого не відомо про таку доставку, але навіть, якщо вона була зроблена то з метою оборони Нікарагуа, бо „ми маємо право оборонятися проти запланованої агресії ЗСА“.

Представники Адміністрації Р. Регена докладно перевіряють ці інформації, заки зайняти до цієї справи офіційне становище.

В АМЕРИЦІ

ВЕРХОВНИЙ СУД Нью Йорку рішив, що Бергардт Ген, який в самообороні постріляв чотирьох молодих негрів, що грозили йому грабунком буде поставлений під суд у вересні ц.р. Адвокат Геца сказав, що Ген не буде апелювати. Геца заявив, що вже найвищий час щоб люди дивалялись що справді сталося, та вірять що його визнають невинним.

У ВІВТОРОК, 8-ГО ЛИПНЯ ц.р. Каліфорнію навістив один з найсильніших землетрусів за довгі роки. Землетрус був 6,0 на шкалі Ріхтера та поробив багато шкоди в південній Каліфорнії, 110 миль від Лос Анджелесу. Біля 100,000 домів втратили на п'ять годин електрику, замкнено головні автостради, які залила вода, та було кілька поранених осіб.

УРЯДОВА КОМІСІЯ, яка вивчала програму Державного департаменту в справі зміцнення охорони американських амбасад, консулатів та інших представництв за кордоном, прийшла до висновку, що бюрократичні перепони і постійно надмірні видатки ставлять під сумнів здійснення всього проєкту, на який виділено 4 більйони доларів. Будівництво приміщень нової амбасаді ЗСА у Москві, кошти якого спочатку оцінювалися на 30 міль дол., уже коштує 167 міль дол. Будівництво амбасаді в Каїрі замість 27 міль дол. забрало вже 43 міль, а кінця роботам ще не видно. Комісія вирішила, що приміщення представництв ЗСА за кордоном повинні відповідати прийнятним стандартам безпеки, а там, де це неможливо, їх треба взагалі закрити.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ видали Аргентині 69-річного Хозе Льюпеа Пегу, який понад десять років перебував у Маямі. Його заарештували в березні минулого року. Видачу Пегі одобрив Верховний суд стейту Флориди і санкціонував Державний департамент. В 1970-их роках Льюпеа Пегу займав пост міністра соціального забезпечення. Вважають що він привласнив мільйони доларів. Його обвинувачують також в наданні допомоги так званим „командам смерті“, які розстріляли сотні людей.

НА ЗАПРОШЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Регена у вересні цього року до Вашингтону прибуде президент Філіппін Коразон Акіно, яка відвідає ЗСА з офіційною візитом. Акіно планує виступити перед об'єднаною комісією американського Конгресу у відвідати багато міст З'єднаних Стейтів Америки, про які в неї залишилися багато гарних спогадів. Від 1980 до 1983 року Акіно разом з чоловіком проживала в місті Ньютон, Массачусетс. В інтерв'ю для крайової телевізії Акіно сказала, що має намір обговорити з американським Урядом питання про збільшення економічної допомоги. Крім того вона хоче звернутися до американців філіппінського походження з закликом вкладати гроші в економіку Філіппін і купувати спеціально випущені „облігації Корі“.

АМБАСАДОР ФРАНЦІЇ при Об'єднаних Націях Клод де Кемурія назвав дуже важливою подією для своєї країни святкування століття Статуту Свободи. „Святкування підтвердить прихильність Франції до великих ідеалів американської демократії“, — заявив амбасадор і навіть слова архітекта Едуарда де Лябулея, який керував встановленням Статуту Свободи: „Коди за сто років Америка буде святкувати своє 200-річчя, має ім'я забудувати, але сама Статуя залишиться як символ вічної дружби між Францією і З'єднаними Стейтами Америки“.

АЛЬМАНАХ НА 1987 РІК Уже почалася підготовка Альманаха УНС на 1987 рік. Редакція приймає матеріали в українській і англійській мовах до 21-го липня 1986 року.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel: (201) 451-2200

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗУ \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відійшов у вічність один з творців епохи

У суботу, 5-го липня 1986 року, перестало битися серце видатного громадянина, визначного сина українського народу с.п. Ярослава Стецька, який без сумніву був не тільки великим українським патріотом, але також співтворцем епохи поневоленого народу, організатором і керівником українського націоналістичного революційного руху.

Історія українського народу дає нам безліч прикладів про те, яке велике, часто вирішальне значення має для життя поневоленого народу індивідуальність його політичних, національних, культурних, релігійних, наукових і мистецьких діячів.

Покійний Я. Стецько був в першу чергу політиком високої ранги, революціонером від молодости, ідеологом українського націоналізму в дусі християнського світогляду, стратегом визвольної революції у бурхливих передвоєнних і воєнних роках, передовим воїном і публіцистом, який формував політичну думку покоління на протязі багатьох років. Крім його відповідальних функцій і керівництва великою націоналістичною організацією ОУН і Антибольшевицьким Бльоком Народів, він знаходив час також для широкої публіцистичної праці, переважно в ділянці закордонної політики, наголошуючи на протязі багатьох років. Крім його відповідальних функцій і керівництва великою націоналістичною організацією ОУН і Антибольшевицьким Бльоком Народів, він знаходив час також для широкої публіцистичної праці, переважно в ділянці закордонної політики, наголошуючи на протязі багатьох років.

У найновішій історії української визвольної боротьби, у храмі слави і у серцях багатьох тисяч його послідовників, Я. Стецько знайде відповідне тривале місце. Покоління українських людей шануватимуть його за жертвенну, віддану працю, а спадкоємці його ідей побудують йому вічний пам'ятник своєю активністю і сповненням заповіту: „Здобудеш Українську Державу, або загинеш в боротьбі за неї“!

У висновку треба сказати, що від нас відходять один за одним люди великого провідницького потенціалу — й тому перед українським співтовариством у діячій спадщині стоїть велике і переважне завдання — наслідувати їх, дихати їхнім духом, реалізувати їхні ідеї, піднести рівень нашої політичної праці, об'єднатися для остаточної боротьби за святу справу визволення українського народу, бо такий є наш обов'язок супроти свого оточення і своєї рідної нації.

Як подає західнонімецька преса, кардинал Мюнхену і Фрайзінгу Фрідріх Веттер і інші католицькі єпископи відвідали нещодавно Москву і провели там ряд розмов з представниками Російської Православної Церкви. З московської сторони участь в розмовах взяли православні єпископи під проводом митрополита Мінська Філарета, який в останньому часі полагоджує всі важливі закордонні справи Московської Православної Патріархії.

Після розмов німецькі і московські єпископи видали спільну заяву, в якій закликали політиків до... спільного „забезпечення миру в світі та до розбрату“. Це ясно свідчить про те, що ця німецька католицька делегація дала себе використати розсіянам до їхньої фальшивої „миролюбної політики“. За що згоду німецьких католицьких єпископів підписати цю „миролюбну заяву“ московські православні єпископи „пообіцяли“ допомогти в стараннях німецького єпископату в справі встановлення духовної опіки над розкиданими по Україні, Білорусії й Казахстані німецькими католиками. Що ж, пообіцяли легко, але чи вони дотримують це обіцянку — це інша справа.

Повернувшись до Мюнхену, кардинал Веттер мав пресову конференцію, під

Степан Жекецький

ЧИ ПАПА ВІДВІДАЄ УКРАЇНУ В 1988 РОЦІ?

Хоча який один німецький журналіст запитав його, чи, будучи в Москві, німецькі католицькі делегати порушили справу переслідування Української Католицької Церкви? На це питання кардинал Веттер виминаючи відповів: „Так, ми про це говорили в Москві. Але це є дуже делікатна справа. Треба наперед створити відповідну атмосферу співпраці з московським православ'ям, а шойно після того можна буде порушити такі болючі проблеми“.

Цю відповідь треба так розуміти, що німецькі єпископи зовсім не порушували справи українських католиків в совоєво-московській безбожницькій імперії. А вони, напевно, добре обізнані зі станом УКЦ в Україні хоч би із згаданих на конференції „Церков в потребі“, що відбулася в Кенігштайні, Західна Німеччина, де було обширно представлено переслідування українських католиків в Україні.

Перед від'їздом з Москви німецькі католицькі єпископи запросили московських православних єпископів відвідати Західно Німеччи-

ну. Делегація московської патріархії відвідала в червні місто Мюнхен, Баварія, осідок кардинала Веттера. Провідником московських єпископів був митрополит Мінська Філарет, який полагоджує закордонні справи московської патріархії. Метою цієї зустрічі був теологічний діалог про Сахарісто.

З приводу тих двох зустрічей німецьких католицьких єпископів і представників московської православної патріархії поширилися на Заході чутки, що Папа Іван Павло II має відвідати Союзівський Союз, а зокрема столицю України Київ у 1988 році, з нагоди 1000-річчя християнства Русь-України. Офіційно Ватикан досі не potwierдив, ані не заперечив тих чутків. Тільки один не названий ватиканський представник заявив, що шйвістки є „неральні“, бо не береться до уваги факту, що там (тобто, в Союзівському Союзі), все ще є „мільйони переслідуваних християн“.

Під час перебування делегації московської православної патріархії в Західній Німеччині митрополит Фі-

ларет проголосив, що він прийняв запрошення Папи взяти участь в міжрелігійній зустрічі, яка має відбутися в місті Аспізі, Італія, в вересні ц.р. Папа скликає цю зустріч релігійних провідників на наради для вдерження світового миру.

Візіта представників московської православної патріархії у Німеччині відбулася два тижні після того, як високі ватиканські представники провели дискусію з представниками східноєвропейських країн про тамошні релігійні відносини. І саме ці зустрічі спричинилися до спекуляцій, що, можливо, Ватикан підготує шлях до папської візиту СССР в 1988 році під час відзначування 1000-ліття впровадження християнства в тій країні. А тому, що, як подає історія, християнство Русь-України почалося першим християнством вірних у Києві, що лежить над Дніпром, у водах якого воно відбулося, то Папа відвідав би столицю колишньої Русь, а теперішньої України — Київ.

Що горкається таких поголосок, незваний ватиканський представник заявив, що „такого роду поголоски є неральні. Що ж там Папа мав би робити? Адже у цій країні є мільйони переслідуваних християн“.

Закінчення буде.

Ол. Зозуля

Зелений Клин

Зелений Клин!... Що це за назва і звідки вона бере свій початок? А вже в жодному довідникові її не знайдете, на мапі теж не зазначено. Але якщо ви поспитали літніх людей із Києва, Прилук, Синього Гаю, Турого Рогу, Чугайки, Хоролу, Варварівки, Варфоломівки, усі б вони ствердили, що ця земля, відвоєвана у болді і тайги їхніми дідами й батьками, де поміж синіми сопокми розкинулося українське село, — це і є той самий Зелений Клин.

Хто назвав цю частину Примор'я, що лежить на одній широті з Сохумі, Ніццою й Монако, так поетично? За переказами, авторами назви „Зелений Клин“ були переселенці з України, які наприкінці минулого століття тут поселилися і кинули в ґрунт перші жемчужини, привезеного з України.

Київський письменник І. Немирович, що побував у цих землях у наш час, устами сторожів із села Чернігівки, Івана Шмаги, розповідає:

— І як воно першу... важко було? — Не так, щоб сказати... Ось тим, хто раніше, до японської війни, ще як мій дядько, тим ого-го!

А ми — нічого: поїздом у теплушках, сім тижнів чирчали. І майже на готове. А вони через Одесу морем... Ім перепало... Тоді як було: валками ото йдуть — ідуть, бачать луг. Солки — кругом, затішок. Стануть. Крилицю викопують. Живуть два-три дні: як занудить у животі — ідуть далі. А є путня вода — отам і лишаються. Землянки поперевах копають, тайгу під орну землю корчуть... Ох, і забрав же цей Клин наших, поки отовтали його: тільки з рідні моєї — старшого брата кедром привалило та дядька ведмедь понівечив, що й не застав його, коли приїхав.

З цих куцих слів читач довідується, якою ціною освоєно тагй українськими руками. У с. Троїцькому письменник попросив бабусю напиться води, а напившись, запитав, чи велике їхнє село — Чимале.

— А українці, крім вас, тут є?

— А де ж їх, синку, немає? ...

Завідуючий господарською ділянкою запрошив гостя на ночівлю. Познайомив із старенькою мамою й додав:

— Ніяк не забудуть Чигирин: кажуть, мало не шодня сниться...

Стара змінила позу й сердито прошамкотіла:

— А що ж, помру й не побачу ні родичів, ні каланчі (дзвіниці) на горі... — А немає вже дзвіниці.

В МІННЕАПОЛІСІ ТРИСЛА рура, яка доставляє паливо до домів. Рура експлуатувала та залила вулиці вогнем. Три особи згинули, а понад 200 осіб евакуйовано. Пожежники і поліція перевалять інвестигацію експлозії.

Роман Рахманний

„НАДБУЖАНЩИНА“ — ЗРАЗОК ДІЙОВОГО СОБОРНІЦТВА

жуються практичним завданням подати читачам всебічну історію життя й розвитку одного повіту з його головним міським центром збірник „Надбужанщина“ своїм змістом охоплює групу повітів, розташованих обабіч ріки Бугу. З практичних міркувань, в книзі їх укладено в чотири розділи під такими заголовками: Сокальщина і Белзчина, Радехівщина, Камінецьчина, Холмщина і Підляшшя. Але Холмщина включас в собі такі повіти як Грубешівський і Томашівський. Таким чином „Надбужанщина“, як назва, становить на ділі „регіон регіонів“ з міськими центрами: Сокаль, Белз, Радехів, Камінька Струмилова (Кам'янка Бузька), Холм, Грубешів, Томашів, Біла Підляська і Володава.

Така широка концепція регіонального збірника висунула перед редакційною колегією „Надбужанщини“ складні проблеми, які, однак, успішно розв'язано. Ця 960-сторінкова книга великого формату розгортає перед читачем багатогранну картину життя, розвитку й боротьби надбужанського населення за свою духовно-культурну, економічну й політичну самобутність в межах концепції самостійної соборної України. В ідейно-політичному розумінні, ця боротьба не припиняється і досі, не вважаючи на те, що територію над-

бужанців перерізає кордон двох націй. Одним із важливіших засобів у цій боротьбі за права українців Надбужанщини є саме і цей однойменний збірник.

В наш час, коли українська політична думка часто блукає „поза вітриками“ всіляких чужинських концепцій, треба схвально оцінити рішення першого з'їзду надбужанців (з травня 1981 року) про хочешість багато з'їзду збірника про всі ці землі, які протягом віків становили багатогранну Україну на її західних підходах. Редакційна колегія, виконуючи доручення Головної Управи під керівництвом Єммена Романова, успішно виконала це завдання, головне завдання жертовний праці редакційного „тріо“: Миколи Мартинюка (головний редактор), Надії Хмарин-Олійник та Володимира Макара. За нещільні три роки зібрано й оформлено до друку багатий матеріал, що засвідчує пов'язаність надбужанців не тільки з т.зв. головними землями України, але й також їхне почуття відповідальності за до лю земель і населення на захід від Бугу і Сану.

Це велика морально-політична перемога Об'єднання Надбужанців, як групи і як окремих осіб. Адже ім довелось перемогти почуття локального патріотизму, зовсім виправданого в умовах життя на чужині.

Закінчення на стор. 4

Володимир Барагура

ПАСТУШЕ СВЯТО

(Зі збірки спогадів „Калиновий міст“)

I.

... а другий візгар, ба святий Петро, він трембітас у трембітоньку, у трембітоньку, у голосну, у сопільну, у цитову ...

Як тільки наближався літній празник свв. Петра і Павла, ми, гімназійні учні-мишчу, розбігалися до своїх хліборобських колег по передмістях Яворова і по доколишніх селах, щоб спільно з ними відзначити пастуше свято. Бо св. Петро wraz зі св. Юрієм і самим Господом в уяві нашого хліборобського люду, це пастирі-вівчарики:

А за візгями три візгарки, Бо один візгар — всесвятий Юрій, А другий візгар, ба св. Петро, А третій візгар, сам св. Господь.

Та й ідуть собі, та несуть собі По сопільну, по трембітоньку: В св. Юра — все листова, В св. Петра — все цитова, В Бога зсього — все золота.

Св. Петро, якому сам Ісус Христос дав пастирську владу і обов'язок „пасти вівиці ягнтя“ в символічному значенні, в народному побуті не лише вівчарює, не лише „трембітас у трембітоньку“ чи „сопільну“, звук якої несеться пологинами, царя-

нами, пасіками, садами, городами, виноградиниками, він не лише опікує худоби, яку обороняє перед вовками і пошестю, він теж хазяїн, який „заорює і зажинає“, бо разом зі св. Павлом помагас Господеві-орачеві:

... Там же орє сам милий Господь, А св. Петро Йому тоганят... А св. Павло волоньки гонить. А св. Петро волоньки водить ...

Св. Петро і сам виступас в ролі хлібороба-плугатаря, помагуючи Господеві-сівачеві:

... А св. Петро за плугом ходив, А св. Павло волоньки водив, А сам Господь-Бог пшенижку сів ...

І хоч етнографі-фольклористи в своїх працях не згадують про пастуше свято, то хлопчачки-пастушки на свій спосіб відзначали празник свого покровителя. Ці святкування записалися глибоко й тривало в дитячих душах і відживають у їхніх споминах ...

Вранці празника свв. Петра і Павла я брав великий дерев'яний обруч-покотило і, підганяючи його паличкою, біг битим шляхом з Яворова до місця мого народження і раннього дитинства — Немирова. Я біг босоніж „краском „гостинці-цїсарки“, вимощеного білим, дрібним товченим камінням, бо ця вузька стежка, що прослалася обабіч битого шляху вздовж придорожніх ровів, була м'яка, мов з гуми і не ранила босих стіп. Я пробігав людськими оселями повз перетикані червоним маком, синніми волоськими і фіолетним куколом лани хвилюючого збіжжя, я минав вкриті гарячим жовтоцвітвом соковитозелені килими левад і сіножатей, луги, ліски, гаї, хисткі жїстки, прокладені понад журкотливими потічками, струмками і ручаями. Час від часу я затримувався, щоб загасити спрагу погожою водою з придорожнього джерельця, колодязя чи з криниці-„журавля“. Тільки рід-

ко зустрічався по дорозі селянські підводи, або прокочувалися жидівські „балагули“ з кромом і кунячими пейсатими пасажерами в чорних блискучих халатах і ширококрисих капелюхах.

Найкраща дорога вела через дрімучий Завадівський ліс, що темною стіною навис обабіч битого шляху. Бір давав приємну прохолоду, і мені біглося жвавіше і веселіше, бо початок лісу одночасно сповіщав недалекий кінець марафонського 18-кілометрового бігу з Яворова до Немирова. Ще тільки минути ліс, пробігти зелену долину річки Смердеху і вже перед очима зарисовується старовинний лотоковий млин, хатки немирівських міщан, оточені садками, городами і плакучими вербами, а в даліні майоріють бані церкви, дзвіниці і вежі латинського костюлу.

Я не добігав до містечка, але, минувши місток на річці, повертав направо і понад крутий беріг Смердеху ще два-три кілометри біг на „Загороди“ до хутора батьків мого товариша дитячих забав, Славка Березяка. Його батько, заможний господар, мав гарну хату, господарські забудовання, просторе обійстя, упорані ґрунти, левади, сіножати, пасовища, навіть ділянку лісу. Тримав кілька пар коней, череду рогатої худоби, отару овець, стадо безрогих, безліч домашніх птиць.

Ледве я віддихався і відпочив, вже треба було вирушити з худобою і кіньми на пасовище. Славкова мама наготувала в кошику всякого істинного добра, яке годиться споживати на пастуше свято: вареники з разової пшеничної муки з сиром, бараболо і капустою, голубці з гречаною кашею і пшоном, туго загорнуті в капустяних листках, коржі, плесканку сніжнобілого сиру, навіть боклажок легкокомільної доморобної медової сити. Решту ласощів ми мали придбати на місці, — солодку ріпку, каляріпу-колрабі, брукву, горошок, моркву, мак у голівках, картоплю, кукурудзу, гриби, ранні овочі й ягоди. Треба було поспішати, бо на пасовиську ждала нас пастуша братія.

Закінчення буде.

Парафія Св. Тройці в Ірвінгтоні влаштувала храмове свято

У неділю, 22-го червня н.р., українська православна парафія Св. Тройці в Ірвінгтоні, Н. Дж., величаво відсвяткувала своє храмове свято з присутністю коло 200 парафіян та запрошених гостей з Ірвінгтону та околиць.

О год. 10-й ранку в Зеленосвятоточну неділю Божественну Літургію відправив настоятель парафії о. протоієрей Сергій Непріль у сослуженні о. діакона Андрія Кулика. Співав церковний хор ім. Дмитра Бортнянського під керівництвом інж. Дмитра Олійника, а на закінчення Святої Літургії настоятель парафії виголосив величаву промову про значення та історію Святої Тройці та коротко зупинився на недалекому вже святі, яке ми повинні величаво відсвяткувати у вільному світі — 1000-ліття Хрищення України в святу православну віру. «І хоч Москва живає інтенсивні заходи, щоб це свято перекинути в Москву, як і намагається здеформувати українську еміграцію, повинні вже задалегідь бути приготовані та належно відсвяткувати 1000-ліття Хрищення України у вільних державах світу» — сказав о. прот. Сергій Непріль у своїй проповіді.

О год. 12.30 святочну трапезу відкрив голова Парафіального уряду Борис Прошок, привітавши присутніх на залі та згадавши коротко про наші храмові свята в минулому та сучасному, а о. настоятель парафії провів молитву.

Гостинний виступ хору

Хор „Трембіта“ під керівництвом проф. Рафаїла Венке під час храмового свята в українській православній парафії св. Тройці в Ірвінгтоні.

(Світлина: В. Сенкоф)

„Трембіта“ під керівництвом вмілого диригента проф. Рафаїла Венке проспівав такі пісні: „Ой, у лузі червона калина“, народна пісня, обр. Микитюка; „Ой з-за гори кам'яної“, народна пісня, обр. М. Леонтовича; „Баркароля“ муз. Ж. Офенбаха; „Пряля“ — муз. Ф. Леонтовича; „Садок вишневий коло хати“, сл. Т. Шевченка, муз. А. Гнати-

шина. Під гучні оплески публіки хор „Трембіта“ співав ще одну пісню „Живи, Україно“ сл. Олеса, муз. М. Гайворонського.

Виступ хору „Трембіта“ звеличав православну парафію своїм мистецьким виступом, та дав надхнення парафії до дальшої діяльності — робити, творити і перемогати.

Святочний обід приготувало трудолюбне Сестрицтво св. Покрови, при церкві св. Тройці, на залі з головою Вірою Пасько.

На закінчення трапези голова Парафіального уряду Б. Прошок подякував диригентів та виконавців хору, та за участь у імпрезі — численній публіці.

А. Домарацький

„Ольжичівка“ — відпочинкова оселя ОДВУ

Кожна етнічна спільнота тут, на американській землі, старастає бути господарем клатки землі, який використовує для побудови відпочинкових влаштувань, з яких користають, в першу чергу, члени їхньої громади. Звичайно такі відпочинкові оселі, власники яких є неприбутковими організаціями, звільнені від різних федеральних і стейтових податків. Ці полегші частинно причиняються до продовження існування такого неприбуткового підприємства, який є здатний тільки на підтримку членів даної організації, що є власником цього клатки землі, відпочинкового і розвагового місця етнічної спільноти.

Українська громадськість на американській землі стала власником оселі, які створили суспільно-громадські, союзово-братські і молоді організації, що своїм безітересним вкладом праці продовжують існування цих відпочинкових осель, що в житті української громади виконують важливі завдання для добра української спільноти. Молодечі організації, які власниками осель, мають можливість продовжувати свою виховну працю серед молоді на оселях, у організованих таборах з різномісними завданнями на відтинку спортивному і на інших виховних відтинках, що йдуть в користь нашої молоді.

Такою організацією, що займається вихованням нашої молоді, є „Український Золотий Хрест“, який вже довгі роки провадить виховну молоді табори на оселі ОДВУ ім. Олега Ольжича в Лігайтоні. Ця оселя, що положена в підгір'ї Покою, є прекрасним місцем для таборів молоді.

Оселя служить також і нашим сеньйорам як місце відпочинку під час гарячих літніх місяців. Треба підкреслити, що управа оселі, яку очолює д-р М. Чаповський, робить старання, щоб приготувати її до прийняття гостей, які напевно використують час свого заслуженого відпочинку на оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні якнайкраще. До диспозиції гостей будуть всі виховні корти, басейн, відбаванкові площі й інші спортивно-розвагові влаштування. Гості, таборовики, як теж і поселенці оселі, мають можливість користатися з бібліотеки, яка є в заряді дому культури, що приміщується на оселі. Кожній неділі на святі відправляється співана Служба Божя в каплиці Андрія Первозванного, яку збудували спільними силами членів ОДВУ і прихильники оселі.

Оселя часто гостить у себе членів української спільноти з різних стейтів Америки, а також і Канади, які влаштувують на прекрасній „Ольжичівці“ свої земляцькі з'їзди. Треба також згадати, що на оселі відбуваються вінчання і весілля молодих українців, які прив'язані до наших релігійних і народних традицій. Також з'їзду ОДВУ, „Українського Золотого Хреста“, Українського Визвольного Фонду й інших організацій в системі ІСНО (Делогологічній Спортивній Націоналістичній Організації) відбуваються на оселі, і таким чином допомагають збільшити фінансові обороти, які є конечно потрібні для втримання оселі. Слід підкреслити, що великий вклад праці членів і прихильників оселі, які безітересно допомагали управі виконувати конечно потрібні завдання, йшли в її користь.

Належить згадати також табори молоді, які з іменем „Українського Золотого Хреста“ провадить виховна референтка УХХ Володимирі Кавка, яка безкоштовно віддає свій час і працю для виховання дітей в таборах УХХ. Духовну опіку над таборовиками має священник, призначений Митрополитом канцелярією, який також опікується мешканцями оселі в часі літнього вакаційного сезону. Кожної суботи і неділі можна зустріти тут батьків таборовиків, які відвідують своїх дітей і також самі розважаються на оселі, користаючи з усіх влаштувань її включно з басейном і тенісовим кортом.

Оселя ім. Олега Ольжича є відкрита для всіх членів нашої української спільноти, і тому не забуваймо „Ольжичівку“ і відвідаймо цю прекрасну відпочинкову оселя.

Володимир Я-ів

Зустріч Єпископа Андрія Сапеляка з земляками в Чикаго

У четвер, 19-го червня, в поворотній дорозі з Європи, завітав сюди Єпископ Української Католицької Церкви в Аргентині Владика Андрій Сапеляк. Основною ціллю його приїзду було бажання зустрітись зі своїми земляками з Ярославщини, об'єднаними в своїй центральній організації ЯРОКЗА (Ярославщини і України Засяння), якої Владика Сапеляк являється духовним опікуном.

Зустріч відбулася 20-го червня при вечері в репрезентативному українському ресторані Галас, а крім членів ЯРОКЗА взяли в ній участь Єпископ Інокентій Лотоцький, з парафії св. Володимира і Ольги о. митрат Маріян Бутринський і з катедральної парафії о. Миколая о. В. Климчук (настоятель) о. А. Шагала, а теж о. Гаузда. Присутніми теж були представники української кооперації — президент Кредитової Кооперативи „Самопоміч“ о. Роман Мишич і голова Святової Кооперативної Ради Омелян Пашкевич. Гості привітали голову ЯРОКЗА д-р Петро Вігінний, учителя Леся Мудра відчитала свого авторства вірш на приїзд Владика, а згодом головний редактор і упорядник історично-мемуарного регіонального збірника „Ярославщини і Засяння“, проф. Мирослав Печиншин поінформували про зміст характеру і значення цього збірника, який повинен вийти з друку в перших днях вересня ц. р. Він теж коротко пригадав історичну долю і долю цього надалі на захід висуненого ярославського регіону, в безпосереднє сусідство з польським, ворожо наставленим етнічним елементом, і яка

доля постигла українських, з діда-прадіда автохтонів-українців, вірних своїй Церкві і народові: після закінчення Другої світової війни їх безжалісно виселено з цих земель, а велику частину жорстоко вбито. Від ряду літ ведеться праця над цим збірником, а його видання буде гідним пам'ятником цим нашим найбільше потерпілим братам.

З черги забрав слово Владика Сапеляк. Він висловив велику радість з цієї (другої вже з черги) зустрічі, підкреслив патріотизм своїх земляків і їх відданість та любов до свого минулого. В словах сповнених великою оптимізмом він говорив про поважні досягнення української спільноти у вільному світі та широку ознайомленість Заходу з українською проблематикою. Владика зокрема підкреслював працю і досягнення вільних кіл УКЦеркви на чужині, духовний провід якої змагає на форумі Вселенської Католицької Церкви до відповідного себе виявлення у формі патріярхату.

Зустріч закінчилась мистецькою розваговою програмою у виконанні загально відомих мистців Анни (спів) і Зеновія (гумористичеситатор) Маринів.

Голова Святової Ради Української Кооперації о. Плешкевич передав Владикі Сапеляку в дарунок чек на суму 1,000 дол.

В неділю, 22-го червня, Владика Сапеляк відслужив Архирейську Службу Божу в катедральному храмі о. Миколая, а в понеділок (другий день Зелених Свят за старим стилем) — в храмі св. Володимира і Ольги.

Н. Н.

Під такою назвою діє в Сиракузах від 1954 року українська суботня школа. Першим і доволітнім директором цієї школи була Марія Логаса, опісля Ольга Бачинська, о. діакон д-р Мирон Ткач, а останні три роки автор цієї статті. У найкращі роки розвитку школа українознавства нараховувала понад 150 уч-

Школа українознавства ім. Лесі Українки

нів, але в останніх двох роках кількість учнів зменшилася до 35. Чому це так? — запитає вдумливий читач. — Відповідь на це питання школа українознавства нараховувала понад 150 уч-

канського суспільства, в якому низький природний приріст ускладнює працю шкільництва, приносить необхідні адміністративні та інші зміни. Фактом є також те, що з колись численної української громади багато родин виїхало на працю до інших частин краю.

Та все ж таки найбільшою причиною малої кількості дітей у нашій школі є те, що нині багато дітей українських батьків опинилося на вулиці. З одного боку помітний процес асиміляції, а з другого надто швидкий розклад під кожним оглядом нашої післявоєнної імміграції. Якщо вже багато вників патріотичних родин і громадських діячів опинилося поза школою, то це ставить під сумнів декларовану любов до неї українських батьків і дітів учнів. Надто швидко ця любов вивітрюється, надто швидко пустіють їхні українські серця. Це й є основна відповідь на поставлене питання. Осього справжнього стану в нашій громаді нема причини ані приховувати, ані замовчувати.

Слід однак радити з факту, що є в нашій громаді молоді батьки і матері, які дорожать навчанням своїх дітей рідної мови та дбають про школу українознавства. В останньому році активізувалося на шкільному полі Товариство „Рідна Школа“, збільшилася фінансова підтримка громади для школи тощо. Це дає надію і запоруку на дальшу працю і розвиток школи.

Школа не тільки вчить, але й виховує. Саме це й є важливою її функцією та обов'язком учителів. Кожного року наша школа підготувала мистецьку програму з нагоди Дня Державності — 22 січня та з нагоди Шевченківських роковин. У цьому році головним промовцем на шкільному святі Державності була студентка Галина Сметь, а на Шевченківському — Оксана Дупляк.

Школа українознавства закінчила матуральним іспитом п'ятеро студентів. Про це ми писали окремо. Тому що чергова матура буде у нас шойно за чотири роки, останній випуск школи українознавства був присвячений 1000-літньому ювілею хрищення України.

ри роки, останній випуск школи українознавства був присвячений 1000-літньому ювілею хрищення України.

В 1985-86 шкільному році у нашій школі вчили, за абеткою, такі вчителі: мгр Ганя Гришич, мгр Микола Дупляк, Богдан Сметь, мгр Павло Малир, Ліда Попівчак, Люся Сава, мгр Михайло Середович, Валентина Тимченко, Софія Хмара, Надія Свях. Між ними трое колишніх випускників нашої школи.

Навчання релігії ведеться у нас соборно. Дітей обох віровизнань в одній групі вчили на зміну о. протоієрею Іваном Крестюком і о. діакон д-р Мирон Ткач.

Шкільний рік закінчився у нас 14-го червня. З цієї нагоди о. Юрій Лукачик відправив для всіх учнів і батьків Молебень, а в проповіді українською мовою заохочував дітей любити українську мову та вивчати її. Це дуже гарно і переконливо, бо наш парох народився і виріс уже в Америці. Після Молебня у шкільній залі відбулася коротка програма і вручення учням свідчень. Відтак директор та учителі скромними дарунками та добрим словом попросили наших найстарших віком і стажем праці учителів: проф. Павла Малира і мгра Михайла Середовича. Вони ж віддали понад двадцять років праці для нашої молоді.

Мистецька програма закінчення шкільного року складалася в основному зі збірних деклямацій поодиноких класів, наприклад, садочок виконав вірш „Українська мова“ Роліянка, англословна класа — „Равлик“ Г. Чорнобицької, друга класа — „Українські діти“ Роліянка, четверта класа — „Вітаємо літо“ Г. Чорнобицької, шоста — „Україна“ І. Франка, сьома — „Перше травня“ М. Тарнавської.

Новим та експериментальним у програмі був термінологічний конкурс історії України для учнів сьомої класи, які змагалися на сцені у тому, хто вивчив найбільше слів з цього предмету. Виявилось, що змагання продовжувались би ще довго, і вирішено дати діти перші нагороди ученицям Лярісі Гришич і Тані Саві. Їм учитель предмету вручив від себе книжкові нагороди.

Мистецьку частину програми закінчив шкільний хор під керівництвом Л. Сави гарним виконанням пісень „Край лісу на поляни“, „Ой, на ставі“, „Солов'ю, рідний брате“. Після молитви, що її провів о. Ю. Лукачик, усі розійшлися на заслужені вакації.

Мгр Микола Дупляк

MACQUARIE UNIVERSITY SYDNEY AUSTRALIA

Equality of Employment Opportunity is University Policy

LECTURERS IN SLAVONIC STUDIES (UKRAINIAN)

TWO POSITIONS TENURABLE AND FIXED-TERM

The Ukrainian Studies Foundation in Australia has provided funding for the establishment of teaching in Ukrainian and for a Centre for Ukrainian Studies within the School of Modern Languages at Macquarie University.

The positions are tenable not before 1 January 1987. The successful applicants would normally be expected to have completed or to be completing a higher degree. Competence at a high level in the Ukrainian language is essential.

Salary range: \$A27,859 to \$A36,600.

Further information about the University and advice regarding the method of application should be obtained from the Secretary-General, Association of Commonwealth Universities, 36 Gordon Square, London, WC1H 0PF, England or from the Academic Staff Office, Macquarie University, North Ryde, New South Wales 2113, Australia.

Applications close 15 August 1986.

Юрій Пундик
Збірка вибраних статей

„У ПОЛУМ'І ДРУЖНЬОГО СЛОВА“

Появилася збірка матеріалів зібраних Дружиною Покійного **МАРІЄЮ ПУНДИК**, впорядкована **АНАТОЛЕМ ДОМАРАЦЬКИМ**, у Видавництві „Українського Слова“ в Парижі, заходами **Сайтової Координаційної Ради ІСНО**.

Збірка покаже читачеві, наскільки міркування Юрія Пундики не втрачають своєї ваги і в сучасну пору, не зважаючи на відносно віддалений час між їх написанням і появою, та є постійно актуальні:

- у потребі безперервного усучаснювання української попітничої думки;
- на тему речової аналізи нашого ближчого чи дальшого минулого;
- у допомозі тим, які борються в Україні;
- відносно взаємовідносин між трьома вітками українського націоналізму і певної потреби дати їм достойні рамки;
- у розгляді ідейних заповідей української подани;
- на тему молоді, її суспільного ставлення та обов'язків у своєму довітлі і в українській громаді;
- у навігаторстві подєй і явищ.

448 стор. друку. — Ціна 20.00 дол.

Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 6% стейтового податку.

Замовляти: **SVOBODA BOOK STORE**
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

УПРАВЛІННЯ ХАРЧІВ і ліків видає заборону вживати сульфідів в поживі. Сульфідів вживають щоб задержати природну краску і свіжість ярини і овочів. Досліді показали, що сульфід може мати смертельні наслідки для деяких осіб-астматиків, тих, що мають алергію тощо. Управління сказало, що на заморожених чи опакованих харчах, які мають сульфід, мусить бути напис, що продукт має в собі цю речовину.

ПАНЕЛЬ ГОЛОВНОГО прокуратора Едвина Мфа, який поборює порнографію і намагається усунути порнографічні матеріали (журнали, книжки, фільми, крамничі), заявив що буде пробувати переконати Федеральний і стейтський уряди скасувати порнографію взагалі. Панель твердить, що порнографічні матеріали спричиняють сексуальні насильства і вбивства в Америці.

ПОСАДНИК МІСТА ФІЛЯДЕЛЬФІЇ Вілсон Гуд сказав, що в місті є криза тому, що працівники, які збирають сміття страйкують вже дев'ять днів. Сміття нагромадилось на вулицях і занеочило повітря. Посадник міста наказав відкрити 17 площ, де мешканці викидають хатне сміття щоб не брудити вулиць.

НЬЮЙОРКСЬКА ПОЛІЦІЯ заявила, що матиме двох поліціантів на кожного поромі, який їде з Нью Йорку до Статен Айленд, бо в понеділок, 7-го липня, ненормальний чоловік мечем вбив двох і поранив дев'ятьох осіб на поромі.

СВ. П. ВАСИЛЬ САФОНОВИЧ ГНОЄВИЙ

поживши 77 років

РОДИНА

Повідомляємо Рідних, Друзів і Знайомих, що 30-го червня 1986 року відійшов у Вічність

Померла А. Біловус у Ст. Пітерсбурзі

7-го червня 1986 року відійшла від нас у вічність Анастасія Біловус. Її смерть принесла громаді в Ст. Пітерсбург потрібну втрату.

В першій мірі, наша українська католицька церква стралила віршівку парафіянці. Ми мали змогу прощати її в нашій українській церкві, то це заслуга її і її мужа Йосифа. Вона була одною з головних основниць нашої церкви і коли хтось буде колись писати історію наших церков, її ім'я повинно бути вписане золотими буквами як ініціаторки, що причинилися до їх заложення, бо не лише церкви у Ст. Пітерсбурзі, але й у Воррені, Мінні.

Понесли також втрату й інші громади, в яких вона працювала. Чи тут, чи у Воррені вона належала до всіх громадських організацій, часто очолюючи їх. Коли хто-небудь потребував її допомоги в суспільній праці, ніколи не почув від неї відмови. Навпаки, вона сама часто була ініціаторкою різних громадських підприємств, не жалюючи рук до праці і власних грошей.

Це була вона, яка в 1930-их роках, в часі коли наше друковане слово не було поширене, заклала і редагувала журнал „Жінка“.

В кінці, чи не найбільшу втрату понесла наша українська суспільність, бо в особі св. п. Анастасії втратила велику українську патріотку і то не на словах, а в ділах. Вона і її чоловік Йосиф дійсно взаємно себе

допомагали. Вона не раз давала своєму мужеві тему про що і до кого писати в наших загальних українських справах.

Це була вона — невтомна кольпортерка політичної англомовної і української літератури, спеціально до американських політиків про загально-українські справи не жалюючи при тому і власних грошей. Хоч була гетьманкою-монархісткою, ніколи партійного елемента до своєї діяльності не вносила.

7-й КУРІНЬ УПС
ІМ. АНДРІЯ ВОЙНАРОВСЬКОГО

з великим жалем оповіщає Пастово Братство й Українську Громаду, що дня 29 червня 1986 року у Клівленді, Огайо

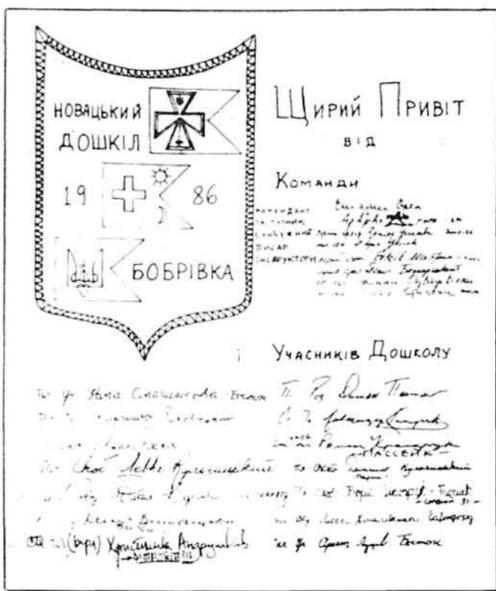
відійшла на Вічну Ватру

ОЛЬГА ВОЗНЯК

членка нашого Куреня й ОП УПС Пастової Станції в Клівленді, пастова виховниця, була членка Куринної й Станційної Старшини.

Куриню й Другові Романові, опечаленому чоловікові, дітам Любі й Андрієві та всій Родині Покійної складемо висловлює глибокого співчуття.

Привіт для „Свободи” з „Бобрівки”

Gold Trident Jewelry Pend. Earrings, Rings new from EMBLEMS OF THE WORLD P.O. Box 2224, Ventnor, N.J. 08406

Мистецьке оформлення ЛЮБОВ СЛАВА ГУПЦЮКА У книці 16 новел Діна \$12.00 Пересилка \$1.00

МАТЕРІ, БАТЬКИ, БАБУСИ, ДІДУСИ! Ваші діти — внуки, що далеко поза рідним домом студують, відбувають військову службу, чи мають інші заняття та обов'язки

Комітет Оборони Української Спадщини та Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

Матура 1936 року у Золочеві

(У пам'ять мого юного друга Івана Чепак з Ремезовець)

В червні цього року минуло 50 років від того часу, коли в Золочеві в гімназії „Рідної Школи”, основаної в 1925 році Українським Педагогічним Товариством, відбулася, мабуть, остання матура класичного типу.

Укравська гімназія в роках 1928-36 займала два будинки: вищі класи приміщено в будинку при Воскресенській церкві, а нижчі в старому будинку колишньої дяківської школи з розлогим подвір'ям, що було місцем зустрічей усіх гімназійних товаришів і де можна було провести приватно час: там відбувалися сходження пластових гуртків, спортові вправи хорів і драматичного гуртка, а хлопці завжди грали копаній м'яча або відвідували надиво — для усіх було місце та точно визначений час. Будинок був старий, але солідно збудований. Там було п'ять класних кімнат, канцелярія та трикімнатне мешкання, де проживав наш незабутній отець-директор, а після його виходу вчителем історії Микола Величко, пізніший директор золочівської гімназії, пам'ятник якого посвячено ц. р. на кладовищі св. Андрія в Бавид Бруку, Н. Дж.

Нашим господарем класи був Микола Мельник, колишній січовий стрілець, ранений на Мазиків, добрий знавець античної історії та філолог, який навчав латину. Кожного дня проваряв виласані слова, повторював грамматику і на протязі 8 років навчав нас не лише перекладати, але вільно читати твори Ю. Цезаря, поезії Вергілія, Овідія і навіть Тацита. Ми всі любили його, шанували, хоч і докучали йому нашими питаннями, особливо дівчата, випитуючи про афери різних богинь, які він, червоношкі, оповідав.

Другим нашим улюбленим учителем був Дмитро Бурко, що навчав нас української мови і літератури та був добрим шевченкознавцем. Це він читав нам вперше „останню слюзу поета” („Зійшлись, побрались, повінчалися”) і казав, що це найкоротша і найправдивіша історія нашої батьківщини. Він був теж опікуном Пласту в Золочеві.

Наша золочівська гімназія була кудино патріотизму, а учні, сказавши правду, присвячували більше часу та уваги політиці, ніж науці. Тому усім нашим учителям доводилося важко працювати, щоб мати успіхи і рівночасно бути в дружніх відносинах зі своїми студентами. Це завдання добре насвітлює Улас Самчук у своїй автобіографічній хроніці „Юність Василя Шеремети”, якщо б вона була друкована в 1936, а не аж в еміграції в 1946 році, була б багато навчила учнів і вчителів.

„Надбужанщина”

(Закінчення зі стор. 2) втрати, страждання і неопитну рішучість українських людей на тому спірному просторі буття інтегральною частиною єдиної суверенної, самостійної та соборної України.

Чужинці, за допомогою Москви, присвоїли собі західно Надбужанщину і всю Лемківщину та Перемишльщину... керівний прошарок української громадськості в окупованій Україні промовчав той злочин Москви і Варшави. Серед української еміграції поширюються заклики „забути ці землі” в ім'я ілюзорної згоди з поляками; але ви — сокаччани, белзчани, радехівці, каміянчани, холмщини і підляшани — на весь голос нагадали цю справу і потребу оборони прав українського населення цих ампутованих земель. Документальними даними ви також за-

HELP WANTED

Друкарня СВОБОДИ приймає на постійну працю РОБІТНИКА до висилки газет та інших друкарських робіт

Характеризуючи моїх однолітків, треба ствердити, що в порівнянні до сучасної середньоскілної молоді, ми були менше розвинені фізично, краще умово, скромніші, більш слухняні і більше відповідальні за нашу поведінку і наші вчинки.

Все ж таки наш учительський склад був добрий і чолі з дуже тактовним і ввічливим директором школи, але, коли отець Хмельовський відійшов, школа вгратила на престижі. Після відходу о. д-ра Хмельовського директором став проф. І. Каліна, однак, він не зміг вдержати ранішої дисципліни. В той час покинув теж нашу школу вчитель польської мови, поляк В. Біра, який був директором державної (польської) гімназії ще з австрійських часів, а на його місце прийшла молода вчителька мгр Ірена Чорній (Левчук) в 1934 році.

Усі інші професори виконували також свої обов'язки добре, але не втішалися любов'ю учнів, за винятком о. д-ра Ф. Побігушки, що навчав релігії, та вчитель руханки Ю. Юрковича. М. Логінський навчав німецької мови; математику М. Вашик; історію М. Величко, який став директором аж після нашої матури в 1937 році.

Згадуючи моїх однолітків на першому місці ставлю мою добру подругу Данусю Гайдукову, яка мешкала „на станції” в Залужчани, але вихала до Імлецьки з матір'ю до Лінцу, ще мала вивчати німецьку мову згідно з бажаннями її батька, який був вчителем руханки в Академічній гімназії у Львові. Вона тепер живе в Австралії, має трьох синів і 5 онуків. В Австралії живе також Оля Яворська, що має ознайомлювала з містом Золочевом та допомогла купувати мені шапку-мазіпку, гордість кожного учня нашої української гімназії. Третя дівчина Стефа Метельська покинула школу в четвертій класі, а Надія Матвієвко виїхала дуже скоро заміж в шостій класі. Також багато хлопців відійшло зі школи: насамперед брати Шевчуки, за ними Михайло Хміль, який пізніше працював у „Народній торгівлі”. Покинули нашу школу два кузени Сорочки, їх заарештовано; відійшли теж брати, яких ми називали „котик”, один із них Павло Кіт живе в Торонто. Наша класа доповнювалася іншими учнями, в першу чергу тими, що мусили повторяти це раз той самий матеріал. Вони були пригноблені та й не шукали товариства молодших. З огляду на те, ми з Іваном Чепаком займалися порядками в нашій класі, редагували стінгазету і були на змуні вїтями в останніх двох роках. Крім цього, Івась очолював літературний гурток і писав скетчі та вірші.

Помер він, зазнавши жорстоких тортур у золочівській в'язниці в червні 1941 року. Його тілні останки спочили в братній могилі разом з двома нашими колегами-абітурієнтами Михайлом Гуцаловським і Ярославом Дзєндровським на сунному кладовищі у Золочеві, біля стрілецьких могил, де він склався внаслідок раніше, будиши учнем „Рідної Школи”.

Коли б він жив, йому було б 70 років, а помер, маючи лише 25 літ. Цього року минає, отже, 70 літ від його народження, 45 років від часу його жалювистої смерті і 50 літ його першого матурального іспиту, відомі якого захоплювали. Хай оцей спомин буде білою рожею на його братній, тепер зруйнованій, могилі.

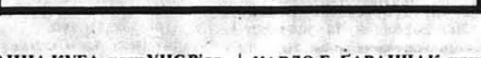
Звідомлення із 2-го конкурсу ім. Станіслава Людкевича

В дні 7-го і 8-го червня 1986 року відбувся в Торонто 2-ий Український Міжнародний конкурс ім. Станіслава Людкевича.

В конкурсі взяли участь: п'яністи: Роман Шевчук і Міріам Хульо із ЗСА; Борис Медницький, Павліна Соколик, Петро Крочак, Таня Юхименко, Міа Бах Марія Дольницька — з Канади. В сесії сольового виступили: Дарія Парада із ЗСА; Лариса А. Шипетик, Тетяна Подуєва, Дарія Салемка і Лілея Волянська — з Канади. За успішну участь в сесії виконавці отримали дипломи. В суботу, 7-го червня, сесіями фортепіану і сольового провадили члени журі в складі: Дарія Каранович і Андрій Добрянський із ЗСА і Зеновій Лавріншин з Канади. Загальний рівень сесії був дуже високий, у висліді чого журі вибрало виконавців і програму до фінального концерту, який відбувся в неділю, 8-го червня. Після вислухання програми концерту журі призначило нагороду: першу нагороду отримала п'яністка Маруся Дольницька (Монтреаль), другу нагороду отримала п'яністка Міа Бах (Оттава), третю нагороду (сольові) отримала Дарія Салемка (Ошава).

Управа Українського Музичного Фестивалю в Торонто запланувала такі конкурси відбувати щоп'ять років, а між ними відбуваються музичні фестивалі-конкурси для середньоскілної молоді. В такому часі є можливість підхвалити до Конкурсу ім. Станіслава Людкевича нових музиків. Згідно з планом, наступний Міжнародний конкурс ім. Станіслава Людкевича відбудеться у 1991 році в Торонто. Рада для Справ Культури при Секретаріаті СКВУ

ВІДИЙШЛИ ВІД НАС

АННА КУБА, член УНС Відд. 369-го ім. св. Миколая в Палмертоні, Па., померла 20-го лютого 1986 року на 90-му році життя. Нар. 1915 року в Галіччині. Членом УНС стала 1924 року. Залишила у смутку сина Михайла мол., дочку Катерину Касічек, Юлію Мікілович, Анну Грейс, Гелен Доагерті; 18 внуків, 24-ох правнуків і 2-ох пра-праправнуків. Похорон відбувся 24-го лютого 1986 року на цвинтарі св. Марії у Форд Сіті, Па. Вічна їй Пам'ять! Секретар

МАРІЯ ВАРИХА, член УНС Відд. 170-го Т-ва „Українська Січ” в Джерзі Сіті, Н. Дж., померла 2-го лютого 1986 року на 64-му році життя. Нар. 12-го лютого 1921 року в Галіччині. Членом УНС стала 1966 року. Залишила у смутку мужа Петра, сина Стіва, Івана і Теодора, доньок Меланію Юшак, Анну Саданович і Любу Кристенен. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Терривіллі, Конн. Вічна їй Пам'ять! В. Білик, секр.

АННА (Пасенко) МЕЛЬНИК, член УНС Відд. 253-го ім. Івана Франка в Людлові, Масс., померла 5-го лютого 1986 року на 91-му році життя. Нар. 20-го лютого 1894 року в Стрїно, Зах. Україна. Залишила у смутку сина Степана, Михайла, доньок Розу, Галину Філіс, 14 внуків і 4-ох правнуків. Похорон відбувся 8-го лютого 1986 року на цвинтарі св. Алвіса в Індіан Орчард, Масс. Вічна їй Пам'ять! Петро Гаврильців, секр.

РОЗА ФІГЕЛЬ, член УНС Відд. 259-го ім. Роджества Пресвайті Дів Марії в Чикаго, Ілл., померла 25-го лютого 1986 року на 70-му році життя. Нар. 28-го вересня 1915 року в Пїтсбургу, Па. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку мужа Петра, доньку Патріцію Пелекс, сина Джеррі; 3-ох внуків і 1-го правнука; маму Анну Ламачську, сестру Стефанію Санковську, брата Іосифа. Похорон відбувся 28-го лютого 1986 року на цвинтарі св. Марії в Евергрїні, Ілл. Вічна їй Пам'ять! Ю. Гуглик, секр.

ФЕДІР ДЕНЕГА, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., помер 23-го січня 1986 року на 65-му році життя. Нар. 12-го березня 1921 року в Жовчї, пов. Рогатин, на Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Наталію, сина Петра і Стефана з дружинами; внуків Джейві, Лєсо, Христї і Стефана. Похорон відбувся 27-го січня 1986 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Рїдж, Ілл. Вічна йому Пам'ять! В. Семків, секр.

РОЗА ФІГЕЛЬ, член УНС Відд. 259-го ім. Роджества Пресвайті Дів Марії в Чикаго, Ілл., померла 25-го лютого 1986 року на 70-му році життя. Нар. 28-го вересня 1915 року в Пїтсбургу, Па. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку мужа Петра, доньку Патріцію Пелекс, сина Джеррі; 3-ох внуків і 1-го правнука; маму Анну Ламачську, сестру Стефанію Санковську, брата Іосифа. Похорон відбувся 28-го лютого 1986 року на цвинтарі св. Марії в Евергрїні, Ілл. Вічна їй Пам'ять! Ю. Гуглик, секр.

ПАРАСКЕВІЯ ЛОБУР, член УНС Відд. 459-го Т-ва „Львів” в Ньюарку, Н. Дж., померла 6-го лютого 1986 року на 77-му році життя. Нар. 1908 року в Україні. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку дочку Любу. Похорон відбувся 10-го лютого 1986 року на цвинтарі св. Андрія в Бавид Бруку, Н. Дж. Вічна їй Пам'ять! О. Калінович, секр.

ХРИСТИНА А. МІЗЬ, член УНС Відд. 371-го Т-ва „Запорозька Січ” в Ньюарку, Н. Дж., померла 20-го січня 1986 року на 25-му році життя. Нар. 1961 року в Ньюарку, Н. Дж. Членом УНС стала в 1972 р. Залишила у смутку маму Оксану, і брата Романа Гнатїва та рідних. Похорон відбувся 22-го січня 1986 року на цвинтарі св. Андрія в Бавид Бруку, Н. Дж. Вічна їй Пам'ять! Д. Головатий, секр.

ПАРАСКЕВІЯ ЛОБУР, член УНС Відд. 459-го Т-ва „Львів” в Ньюарку, Н. Дж., померла 6-го лютого 1986 року на 77-му році життя. Нар. 1908 року в Україні. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку дочку Любу. Похорон відбувся 10-го лютого 1986 року на цвинтарі св. Андрія в Бавид Бруку, Н. Дж. Вічна їй Пам'ять! О. Калінович, секр.

MARK COMPANY RESTAURANT STORE 26 First Avenue Tel. (212) 473-3550

The Ukrainian Restaurant & Caterers 132 2nd Ave. (8 St.) N.Y. N.Y. 10003 212-533-6765

Peter Jarema UKRAINSKYI POGREBNIK 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568

LYTWIN & LYTWIN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED 1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.) UNION, N.J. 07083 (201) 964-4222